

Tervist Edendavate Koolide tutvustus

Tervist Edendavate Koolide liikumine (ENHPS) sai alguse 1992.a Maailma Terviseorganisatsiooni, Euroopa Nõukogu ja Euroopa Komisjoni algatusel. Liikumise eesmärgiks on edendada koolides ja ka paikkonnas tervislikku elulaadi ning kujundada turvalist sotsiaalset ja füüsilist keskkonda.

Tervist Edendavate Koolide liikumise ideoloogia toetab terviseteadlikkuse tõusu ning tervisliku eluviisi kujunemist. Tervist edendavate koolide tegevus toetub koostöö ja -tegemise printsiibil füüsilise, sotsiaalse ja vaimse tervise tugevdamise eesmärgil. Tervist edendavate koolide ülesanne on oma tegevuste kaudu järjepidevalt toetada ja kujundada kooli sisemisi kvalitatiivseid muutusi vastavalt väliskeskonnast tulenevatele mõjutustele, et rajada selline elu- ja töökeskkond, mis arendab ja tugevdab tervist.

Eestis on praegu üle 120-ne tervist edendava kooli, kuid liikumise põhimõtete elluviijaid on tunduvalt rohkem.

Eesmärk

Luu kõigis Eestimaa üldhariduskoolides soodsad eeldused ja tingimused Tervist Edendavate Koolide ideoloogia rakendamiseks.

Tervist Edendavate Koolide 10 printsiipi

Esimene ENHPS- i kongress Thessalonikis 1997. aastal töötas välja 10 printsiipi Tervist Edendavatele Koolidele (TEK)

1. Demokraatia

Tervist Edendava Kooli alustalaks on demokraatlikud printsiibid, mis soodustavad õppimist, personaalset ja sotsiaalset arengut ning tervist

2. Õiglus

Tervist Edendav Kool kindlustab, et võrdsuse printsiip on õppeprotsessis alati esikohal. See garanteerib, et koolid on vabad ängistusest, kartusest ja naeruvääristamisest. TE Kool tagab kõikidele võrdse juurdepääsu õppimisvõimalustele. TE Kooli eesmärk on arendada igäihe emotsionaalset ja sotsiaalset arengut ning potentsiaali saavutamise ilma diskrimineerimata.

3. Enesekindluse tugevdamine ja tegevuspädevus

Tervist Edendav Kool arendab õpilaste oskusi tegutseda ja muutusi ellu viia. Õpilastele luuakse keskkond, kus koostöös õpetajate ja teistega tuntakse saavutamisrõõmu. Enesekindluse kasvamine aitab õpilastel mõjutada oma igapäeva elu ja elamistingimusi.

4. Koolikeskkond

Tervist Edendav Kool paneb suurt rõhku nii kooli füüsilisele kui ka sotsiaalsele keskkonnale. Kooli keskkond, luues heaolu loovat poliitikat, on hindamatu tervise edendamise lähtekoht. Jälgitakse nii tervishoiu- kui ka ohutusnõudeid.

5. Õppekava

Tervist Edendava Kooli õppekava loob noortele inimestele võimalused saada teadmisi ja eluks vajalikke oskusi. Õppekava peab silmas pidama noorte vajadusi hetkel ja tulevikus, stimuleerima loovust, julgustama neid õppima ja varustama neid selleks vajalike õppimisoskustega. Õppekava peab olema ka õpetajatele ja teistele koolitöötajatele inspiratsiooniks.

6. Õpetajakoolitus

Õpetajate koolitus on investering nii tervisesse kui ka haridusse. Seadusandlus koos stiimulitega, mis võtab arvesse Tervist Edendava Kooli raamistikku, peab olema aluseks õpetaja koolitusele.

7. Edukuse mõõtmine

Tervist Edendavad Koolid mõõdavad oma tegevuse efektiivsust nii kooli kui ka kodukoha tasandil. Edukuse mõõtmine on protsess, läbi mille TE Koolide printsiibid ja toetus saab kõige efektiivsemalt ellu viidud.

8. Koostöö

Jagatud vastutus ja tihe koostöö erinevate ministriumite vahel, eriti Haridus- ja Tervishoiuministriumide, on aluseks TE Koolide strateegilise plaani koostamisel. Riiklikul tasandil toimiv koostöö peegeldub nii maakondlikul kui ka kohalikul tasemel. Rollid, vastutus ja

aruandekohustus peab olema kindlalt paigas ja selge kõikidele osapooltele.

9. Kodukoht

Vanemad ja kooli ümbruskond toetavad, juhivad ja tugevdavad TE Kooli kontseptsiooni. Partnerlus kooli, vanemate, organisatsioonide ja kohaliku kogukonna vahel on tugev jõud positiivsete muutuste taga. Selline partnerlus aitab ka noortel saada ühiskonna aktiivseteks liikmeteks. Kool ja kodukoht koos omavad positiivset mõju, et luua sotsiaalset ja füüsilist keskkonda, mis soodustab head tervist.

10. Jätksuutlikkus

Valitsuse kõik tasandid peavad leidma vahendeid Tervist Edendava Kooli toetamiseks. See investeering annab panuse pikemaajalise jätkuva arenguks ühiskonnas laiemalt.